

феномен јер је то један комплексан правно-политички акт.

Ови различити прилази се углавном издвајају и групишу у два главна значења, појма устава: формални и материјални, при чему се формални ограничава на формалне карактеристике устава, док се материјални везује за саму материју или садржину устава.

1. МАТЕРИЈАЛНО-ПРАВНИ ПОЈАМ УСТАВА

Овај материјални појам устава се везује за саму садржину, предмет односно материју устава, због чега се тако и назива. Ту се гледа шта чини садржину правила која уређују државну власт. У питању су најразличитија правила од уставног значаја која регулишу уставну материју, имају функцију устава, с тим да се налазе у различитим правним актима али и неписаном, обичајном праву. С обзиром на разноврсност односа који чине уставну материју (предмет устава), постоје и различите дефиниције устава у материјалном смислу. Већина њих се не руководи одређеним критеријумима, него просто набраја материју, оно што улази садржински у устав. Најопштије гледано, устав у материјалном смислу представља збир норми на основу којих је уређена организација једне државе, најчешће положај најзначајнијих органа државе, њихова овлашћења и међусобни односи као и однос према грађанима и, уопште, положај грађана у држави. За овај материјални појам устава је, дакле, важно да обухвати темељне друштвене односе и начела друштвено-економског и политичког регулисања. Код овако одређеног појма устава је неважно о каквим се правилима ради, где се налази уставна материја, да ли у једном или више правних и неправних аката, да ли су она донесена у иста или различита времена пошто уставни значај имају и најстарија правила попут разних обичаја, конвенција и др. Као што је речено, постоје различите дефиниције устава у материјалном смислу и све оне се углавном приближавају једном распрострањеном гледишту да устав по својој садржини регулише пре свега организацију државе, постојање, статус и међусобне односе њених највиших органа. И у нашој и у страној литератури има доста таквих дефиниција које устав своде на скуп правила о форми државе, њеним органима, њиховом статусу, надлежностима и односима према грађанима, њиховим правима и слободама. Тако Јелинек под уставом у материјалном смислу подразумева правила која одређују највише органе државе, утврђује начин њиховог образовања, њихове узајамне односе и домен деловања као и место сваког од њих у односу на државну власт. Слична је